

BOŠNJACI NA POLA PUTA

„Pitao me je, kazat će Muhamed ef., prije koju godinu Nedžad Ibrišimović, kada su me smjestili u prvi red Narodnog pozorišta na nekoj svečanosti tik uz njega: „Šta radim, čime se bavim?“ Rekao sam da sam imam, a on će k'o iz topa da voli imame i avione! ...Kako to?“ - velim mu ja. „Pa eto tako, imami sa mimbera kazuju ono što je istina i što valja slušati i prihvatati, a avioni zato što te brzo s jednog kraja dunjaluka prebace na drugi!“ „e nema šta – originalno, sasvim ibrišimovski!“

Procurilo je od tada mnogo vremena, otkinula se koja godina, a evo nas ponovo, ja i hadžija Ibrišimović, ali sada sasvim „slučajno“, sjedimo u jednoj sarajevskoj čevabdžinici. No sada je hadžija imao prinovu, čestitam mu Vječnika; pa mu ovako reko: „Hadžija neka je Vječnik mubarek, on bi se na arapskom, mislim, zvao – Halid, međutim ima nešto što mi kao teologu, muslimanu para oči i što ne bi trebalo biti u Vječniku! Tamo se spominje 'Isaova smrt?', a što nama muslimanima nije u vjerovanju da je Isa umro (!), pa zatim u onim baščama Gestimanskim sva ona dešavanja oko Isaovog hapšenja (!) te njegovog nosanja onih unakrst skovanih greda itd. Sve bi to bilo u redu da se tu upotrebljava ime Isus, a ne Isa, a.s.“ No, na ovo će Ibrišimović: „Ispravljeno je to, samo da znaš, i još nekih drugih grješaka je ispravljeno u kasnijim izdanjima, negdje preko stotinu, i još nešto da ti kažem: Piši o Vječniku, ali mu ne traži mahana, ima ih svugdje, pa tako i u njemu!“ Iz teksta: Lupe – daljine su upravo to! Str. 150.

Draga braćo i drage sestre, dragi prijatelji!

Dva su razloga što svoju promociju počinjem ovim navodom, jedan je što se na jedan zanimljiv način govori o imamu i drugi što želim slijedom preporuke našeg uvaženog književnika Ibrišimovića o ovoj knjizi govoriti afirmativno, jer to i zaslužuje.

Zadovoljstvo mi je kao glavnom imamu MIZ-a Sarajevo da večeras

učestvujem na promociji knjige *Bošnjaci na pola puta* našeg dragog kolege, mog prijatelja, imama, hatiba i muallima džemata Stara Breka. Muhamed ef. Velić potiče iz ulemanske porodice Velića (Avde ef. i Zehra hanume) koja je samo u ovoj generaciji dala tri vrsna teologa: Muhameda, Abdulagafar i Fatimu. Moje zadovoljstvo je veće time što svi oni zajedno rade u Islamskoj zajednici kao imami na promoviranju islamskih i univerzalnih ljudskih vrijednosti. Uz to želim kazati da su svi na postdiplomskim studijama FIN-a koji nam je svima, uz Gazi Husrevbegovu medresu, dao osnovna znanja i mogućnosti da se dalje obrazujemo i stičemo nova znanja.

Muhamed ef. je, pored redovnog imamskog posla, i stalni kolumnista islamskih informativnih novina Preporod, učesnik brojnih seminara u zemlji i inozemstvu i čest gost na audio-vizuelnim medijima. Nerijetko sam njemu i nekim drugim kolegama imamima imao potrebu čestitati na odličnim tekstovima objavljenim u našim islamskim novinama i časopisima. On je paradigma jedne nove, mlade, generacije imama u BiH koji svojim znanjem i svojim radom, svojim društvenim angažmanom pokazuju jedno novo lice Islamske zajednice i jedan novi imidž imama. Naravno, neophodno je zahvaliti i svima koji su breme islama nosili i čuvali u proteklom periodu, koji nisu imali mogućnosti koje mi imamo danas, niti slobodu u kojoj se možemo iskazivati i afirmirati u društvu. Njihove zasluge se ne smiju nikada i nipošto zaboraviti iliti omolovažavati. Imao sam potrebu to kazati kada govorim o ovoj novoj generaciji imama.

Tu novu generaciju imama slobodno mogu kazati u MIZ-u Sarajevo čine Muhamed i Abdulgafar ef. Velić, imam Istiklal džamije, Malik ef. Šljivo, zamjenik glavnog imama, Meho ef. Šljivo, imam Alipašine džamije i urednik Novog Muallima, Sulejman ef. Bugari, imam Bijele džamije i autor tri knjige koje su doživjele više izdanja, Fikret ef. Pašanović, imam u džematu Grbavica koji je preveo desetina knjiga sa arapskog i engleskog, Zahid ef. Mujkanović sa svojim prevodima. Svi oni i mnogi drugi svojim radom u džematu i svojim društvenim angažmanom

doprinosu da Zajednica i društvo u kojem živimo bude bolje i prosperitetnije. Oni su garant, kao najjača i najobiljnija karika između džemata i IZ, da ćemo svoju misiju i u budućnosti snažiti i graditi na boljim međuljudskim i bratskim odnosima, da ćemo znati prepoznati i suprostaviti se svim tendencijama koje pokušavaju destabilizirati Islamsku zajednicu a njene nosioce predstaviti kao prijetnju, kao strašila u džematu i društvu.

Muhamed ef. Velić je zoran primjer ustrajnosti, intelektualne, moralne i ljudske hrabrosti. Impresivna je ohrabrujuća i poticajna upornost kojom Muhamed ef. svakih petnaest dana piše svoju kolumnu u Preporodu i iznalazi ideje i teme koje će obrađivati. Ta intelektualna ustrajnost urodila je ovom knjigom koju večeras promoviramo. On se ne libi i ne štedi da javno dokumentira i argumentira svoje stavove, da reagira i iznosi svoje mišljenje o svim važnim pitanjima za Bošnjake – muslimane koje se često prikazuje kao teroriste, nemoralne, prljave, podmitljive, korumpirane itd. „Bošnjaci su mali narod, kazat će, koji pokušava živjeti punim plućima – životom malog, ali duhovno jakog i bogatog naroda. No, u tom globalnom naletu, ni Bošnjaci nisu pošteđeni tog famoznog i bezočnog sravnjavanja sa svim svjetskim vrijednostima koje dolaze izvana i koje pokušavaju preuzeti sveznačajnu dominaciju nad svim (vlastitim, lokalnim) vrijednostima koje baštinimo već jako dugo kao koherentna zajednica u duhovnom i kulturološkom smislu – barem smo to bili do sada. U tom smislu Bošnjaci su izloženi riziku duhovne, kulturološke i sociološke deformacije koja izaziva katastrofalne posljedice.“

Kao odgovor na te izazove u globalnom naletu kojem smo izloženi Muhamed ef. upućuje na vjeru. „Iskrena i predana vjera u tom naletu (posta)je njihov siguran dom, zaklon pred naježdom svih ovih zala, greben od kojeg se odbijaju veliki talasi poremećaja, abnormalnosti itd.“ Str. 160.

Dakle, njegove teme nisu apstraktne, one su odveć konkretne i životne, jer želi odgovoriti na izazove svoga vremena. To je sasvim u skladu sa autorovim viđenjem svijeta u kojem tre-

ba stalno i permanentno raditi i boriti se za više slobode i više islama.

U njegovoj knjizi naći ćete tekstove koji su zanimljivi po svom sadržaju, tematici, događajima koje bilježi, analizama koje daje ali i po naslovima tih tekstova, kao npr. Tetoviranje islamofobije, BBI-IZ-acija bh. Muslimana, Zastava pored - „alter facies“!, Locavoresi, Kolateral, Pomahnitale ptice, Gutači žaba –THE SHOW MUST GO ON, „O sole mio“, Ali zašto Boga, za Boga miloga, Queer fuzioniranje itd.

On sa izuzetnom intelektualnom erudicijom, znalački pravi prikaz knjiga, a napose je to dobro uradio s prvim romanom akademika Enesa Karića *Pjesme divljih ptica*, gdje ga poredi sa Mešom Selimovićem i Orhanom Pamukom.

On ne samo da tretira sve društvene pojave koje se dešavaju tu oko nas, nego ih znalački ispisuje i daje kritičke osvrtne koji su dobri, jasni za sve kategorije čitaoca a da nisu izgubili na svojoj literarnoj i naučnoj vrijednosti. On pokušava da osvjesti Bošnjake svojim tekstovima, kao i mnogi drugi naši alimi, intelektualci, kroz zorne primjere koji se dešavaju kao što je zaborav onog što nam se dešavalo u proteklom vremenu agresije, odavanje lahgodnom i konformnom životu dok se još uvijek vodi borba za naš opstanak. Zahvaljujući kumulativnosti raznorodnih usporedbi, korelata, sa onim šta nam se desilo, i našim odnosom prema toj stvarnosti, ukazuje na našu duboku moralnu eroziju, poremećenost i errorse koji nam otežavaju život.

Tako pisati je odveć velika hrabrost za jednog imama na koju se nisu navikli neki ovdašnji predstavnici kulturnog, javnog i društvenog života, zarobljenici starih paradigmi, koji još uvijek žive komunističku matricu da je naše mjesto samo i samo u džamiji a da društvene tokove i društveni ambijent treba da kreiraju ti bogomdani poslanici po kojima bi se svi mi trebali određivati.

Šehidi i gazije bosanske su ostavile toliko prostora i slobode da ne smijemo šutjeti i saviti kičmu pred izazovima i poteškoćama na koje nailazimo.

Pored ljubavi koju iskazuje prema vjeri i Islamskoj zajednici, na isti način

u njegovim tekstovima se prepoznaje i ljubav prema jedinjoj nam domovine BiH. Jedan svoj tekst, u kom naglašava svoju ljubav prema domovini BiH, Muhamed završava ovako:

„Kao što zauvijek u školjci ostaje šumeći ocean, tako u mojim očima zauvijek ostaje nebo bosansko, u mojim plućima šume naše zelene, u koracima brda naša, strma i lahka, i u krvi. Ja sam školjka, ne oceanova, već školjka šumeće, bosanske planine. I na koncu konca, moja procjena ljepote Bosne mijenja se sa udaljenošću od nje; ona je sa većom daljinom, zapravo ljepša! Lupe, daljine jesu upravo to!“

I na kraju, Islamska zajednica bi trebala onim imamima koji su nova slika i paradigma imama pomoći u njihovoj afirmaciji, šaljući ih svjesno, organizirano, planski na seminare u inozemstvo, kako bi svoja nova iskustva mogli primjeniti i implementirati u svoje džemate i rad Islamske zajednice.

Drago mi je i radujem se što je knjiga *Bošnjaci na pola puta* objavljena i što je od ovog trenutka dostupna čitalačkoj publici. Čestitam na odličnim tekstovima, dizajnu, tehničkoj opremi i naslovu. Toplo je preporučujem jer je to štivo kojem se treba češće vraćati i njime osvješčavati.

Hvala Muhamed ef. Veliću

Ferid DAUTOVIĆ

U prošlom broju *Novog muallima* u rubrici PREGLED uz tekst (prikaz) DŽERRAHIJSKI RED – Hz. pîr Nureddin Džerrahi i džerrahijski tarikati, objavljenog na 147. i 148. stranici greškom je izostavljeno ime prevoditeljice sa turskog jezika Jasmine Subašić Çolakoglu. Izvinjavamo se g-đi Subašić Çolakoglu i našim čitaocima.

REDAKCIJA